

Yhdenvertaisuus järjestötoiminnassa

5.3.2018

tyy-sopo@utu.fi

Olli-Pekka
Paasivirta

Koulutuksen sisältö

- Diasarja
- Ryhmätehtävä
- Ryhmätehtävän purku
- Lopetus

Miksi yhdenvertaisuutta on tärkeää edistää järjestöissä?

- Kaikilla on oikeus mukavaan opiskeluaikaan
- Järjestöjen kautta opiskelija integroituu yliopistoyhteisöön
- Yhdenvertaisuuden parantaminen lisää kaikkien mahdollisuutta päästä osaksi yhteisöä

Miten yhdenvertaisuutta voi edistää

- Muutoksen ei tarvitse tapahtua hetkessä
- Käydään läpi nykyisen toiminnan ongelmakohdat
- Erilaisten tarpeiden huomiointi
- Poistetaan osallistumisen esteitä
- Yhdenvertaisuusvastaavat

Esimerkki: Turvallisen tilan luominen kaikille

- Toisten kunnioittaminen ja erilaisuuden hyväksyminen
- Ajattele ja ennakoi: Ennakoi tilanteita, joissa joku saattaisi tuntea olonsa epämukavaksi ja pyri ehkäisemään ja välttämään niitä.
- Luo positiivista ilmapiiriä: ole ystävällinen ja ota uudet ihmiset mukaan tekemiseen
- Puutu epäasialliseen toimintaan
- Älä tee oletuksia henkilöstä, hänen taustoistaan tai mielipiteistään ihonvärin, muiden ulkoisten ominaisuuksien tai puheen perusteella.
- Selvitä erityistarpeet jo etukäteen

Esimerkkejä yhdenvertaisuuden edistämisestä TYYssä

- Hallituksen vuoden 2018 yhdenvertaisuusprojekteja:
 - Yhdenvertaisuusoppaan jalkauttaminen järjestöille
 - Yhdenvertaisuuskoulutus
 - Yhdenvertaisuusohjelman edistäminen
 - Esteettömyyskartoituksen tekeminen TYYn tiloissa
 - Viestinnän parantaminen

Sanastoa

- Yhdenvertaisuus
- Tasa-arvo
- Saavutettavuus
- Häirintä

=ihmisten välinen
samanarvoisuus

= sukupuolten välinen tasa-
arvo, sukupuolten moninaisuus

= yhdenvertainen mahdollisuus
osallistua; fyysinen, psyykkinen,
sosiaalinen

= henkilön arvon
tarkoituksellinen tai
tosiasiallinen loukkaaminen

Yhdenvertaisuutta pitää ajatella monesta näkökulmasta

AGEISMI
eli ikäsyryntä

SEKSUAALISUUTEEN
liittyvä syryntä

SEKSISMI eli
sukupuolittunut syryntä

USKONTOON, aatteeseen
tai mielipiteeseen liittyvä
syryntä

**Erilaisia
syryntän
muotoja ovat
esimerkiksi**

RASISMI eli syryntä
etnisyyden tai taustan
perusteella

Sosiaaliseen tai
taloudelliseen **ASEMAAN**
liittyvä syryntä

ABLEISMI eli vammaisuudesta
tai muista terveydellisistä
syistä johtuva syryntä

Häirintään ja epäasialliseen käytökseen puuttuminen

Ilmaise, että koet tilanteen asiattomaksi

Häirinnän toistuessa kerro asiasta ja pidä kirjaa tapahtumista

Jos rikosepäily: ota yhteyttä poliisiin

TYYN häirintäyhdyshenkilöt

- Luottamuksellisuus

- Petra Peltonen:

tyy-soposihteeri@utu.fi

+ 358 44 796 1078

- Juha Isotalo:

tyy-koposihteeri@utu.fi

+358 44 796 1064

Ryhmätehtävä: yhdenvertaisuuden huomioiminen järjestöissä

- Pohtikaa kyseisiä tilanteita **yhdenvertaisuuden** näkökulmasta
- Vinkki: sekä **tavoitteet** että **konkreettiset toimenpiteet**

Tavoite: Järjestön viestintä on ymmärrettävää. ->

Toimenpide: Vältetään lyhenteitä, jotka eivät ole kaikille ymmärrettäviä.

- Aikaa **15 minuuttia**
- Yhteinen koonti

1. Valintaprosessit

Tavoite	Toimenpide
1. Hallitusehdokkaaksi asettuminen on kaikille jäsenille helppoa	1. Laaja tiedotus ehdokkaaksi asettumisesta ja hakuprosessista
2. Sukupuolet ovat tasapuolisesti edustettuja	2. Otetaan tasapuolisuussääntö huomioon valinnoissa
3. Sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina	3. Kannustetaan kaikkia ehdolle sukupuolesta riippumatta

Valintaprosessit

- Vaatimusasteeltaan erilaisia tehtäviä
- Ei väkisin pakoteta ihmisiä tehtäviin
- Aktiivien hakeminen koko jäsenistöstä

2. Yhdenvertaiset kokouskäytännöt

Tavoite	Toimenpide
1. Kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi kokouksissa	1. Puheenvuorot jakautuvat oikeudenmukaisesti
2. Järjestöissä edistetään yhdenvertaisuuden toteutumista	2. nimitetään yhdenvertaisuusvastaava
3. Päätöksentekoon osallistuminen mahdollista myös niille, jotka eivät puhu suomea	3. Kokouksista ja toiminnasta viestiminen myös englanniksi

Yhdenvertaiset kokouskäytännöt

- Puheenvuorojen jakautuminen tasaisesti
- Lyhenteiden/sanojen avaaminen (Fitech, GDPR...)
- Kaikkien puheenvuorojen kuunteleminen
- Kokouskäytäntöjen avaaminen
- Kuulo- ja näkövammojen huomiointi
- Vieraskielisten huomiointi

3. Viestintä

Tavoite	Toimenpide
1. Järjestön viestintä on saavutettavaa	1. Huomioidaan, etteivät kaikki jäsenet ole somessa
2. Järjestö huomioi viestinnässään jäsenistön moninaisuuden	2. Viestintä eri kielillä; viestintä ei ole loukkaavaa
3. Järjestö edistää erilaisten ihmisten osallisuutta toimintaan	3. Kerrotaan etukäteen, ovatko tilat esteettömiä

4. Bileet, sitsit ja muut seuralliset tapahtumat

Tavoite	Toimenpide
1. Huomioidaan esteettömyys tilavalinnassa	1. Tapahtumapaikka esteetön liikuntarajoitteiselle ihmiselle (myös WC)
2. Tilaisuudessa ei painosteta päihteiden käyttöön	2. Kutsussa ilmoitetaan, ettei päihteitä tarvitse käyttää
3. Sukupuolten moninaisuus huomioidaan tapahtumassa	3. Pukukoodi – mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti

5. Koulutukset ja muut keskustelutilanteet

Tavoite	Toimenpide
1. Kuulo- ja näkövammatt huomioidaan	1. Tilassa induktiosilmukka, mikrofoni ja esityksen fontti selkeä
2. Jäsenten erilaiset mahdollisuudet osallistua otetaan huomioon	2. Tapahtumia eri kellonaikoihin. Kutsusta käy ilmi, ovatko lapset tervetulleita
3. Ohjelmassa tuodaan positiivisella tavalla esiin ihmisten moninaisuus	3. Puhujina eritaustaisia ja -ikäisiä esiintyjä

5.Lopetus

- Epäasialliseen käytökseen **puuttuminen**
- Tapoja edistää yhdenvertaisuutta
 - Yhdenvertaisuusvastaava järjestöön
 - TYYn yhdenvertaisuusopas
 - Toiminnan kriittinen tarkastelu
- TYYn häirintäyhdyshenkilöt

KIITOS!

Olli-Pekka Paasivirta

Yhdenvertaisuusvastaava 2018

tyy-sopo@utu.fi

www.tyy.fi